

Za ljudstvo, ki se v skrajno neugodnih razmerah bori za svoj obstanek, velika gmotna škoda. 3. Kraji, ležeči daleč proč od občinskega središča, ob periferiji velikih občin, zlasti planinski kraji, bi bili zapuščeni. Ceste, poti, potoki, mostovi bi ostali zanemarjeni. V majhnem, lastnem delokrogu se vsa ta dela gotoveje in hitreje izvrše. 4. Upravni aparat malih — zlasti planinskih občin — kjer se opravljajo županski, odborovi in tajniški posli od mož, vnetih za javni blagor lastnih občanov za malo nagrado, oziroma takorekoč zastonj, je zelo poceni. Znaša v splošnem z vsemi uradnimi potrebščinami vred 8—10% občinskega proračuna. Upravni aparat velikih občin z nameščenimi strokovnimi močmi bi bil sigurno dražji. 5. Ljudstvo bi izgubilo sigurno stik s svojim lastnim kulturnim središčem (župno cerkvijo in dušnim pastirjem, s šolo in učitelji). Da ne zamudi delovnega časa, opravi ljudstvo občinske posle po navadi ob nedeljah in praznikih po božji službi. Če bo hodilo do oddaljene občinske pisarne velike občine, se ne bo moglo stati ne s svojim duhovnikom, ne vzgojiteljem svoje mladine, z učiteljem. Tako mu bo tudi otežkočena, da onemogočena udeležba pri prosvetnem delu. 6. V manjših občinah vse prebivalstvo s pozornostjo zasleduje delo za občinski blagor in se ga tudi z vnemo udeležuje. S tem pa se vzgaja tudi za razumevanje velikih javnih vprašanj in občega javnega blagra. V velikih občinah bo ljudstvo, ki bo od občinskega središča oddaljeno, ostalo napram takim vprašanjem več ali manj brez zanimanja. Z ozirom na te vidike naproša podpisani občinski odbor Sv. Primož na Pohorju najodločnejše mero: da se občina Sv. Primož na Pohorju ne ukine, ampak pregrupa v smislu ministrskega odloka tako, da bo bolj zaokrožena v smeri proti svojemu kulturnemu središču. V splošnem naj bi se meje občine krile z mejami župnije in šolskega okoliša.

Objavili smo glavne točke vloge občine Sv. Primož na Pohorju radi tega, ker je dobro utemeljena in ker slične razmere vladajo tudi v drugih, zlasti v gorskih ali hribovitih občinah. Naj bi se tudi druge občine pobrigale za svojo usodo v bodočnosti!

*

V NAŠI DRŽAVI.

Kmetijske zbornice. Izgotovljen je zakonski načrt o osnovanju kmetijskih zbornic v naši državi. Po tem načrtu so predvideni v vseh občinah kmetijski odbori. Delega. i (odposlanci) teh odborov sestavljajo sreske odbore, odposlanci sreskih odborov pa banovinsko kmetijsko zbornico. V naši državi bo 9 kmetijskih zbornic in glavna kmetijska zbornica v Beogradu. Ustanovitev kmetijskih zbornic ne sme nalagati ljudstvu nikakih novih finančnih obre-

menitev. Kar se tiče kmetijskega poduka, so predvideni razen srednjih in nižjih kmetijskih šol tudi petmesečni zimski tečajji za dobo dveh let. Predvideni so še posebni tečajji za vinogradništvo, mlekarstvo, gospodinjstvo itd., kakor bodo zahtevale krajevne prilike.

Zakon o ustalitvi (stabilizaciji) dinarja je bil objavljen v »Službenih novinah« 11. maja in bo stopil v veljavo 28. junija. Vrednost dinarja ostane kakor je bila doslej od leta 1925 in predstavlja 1 dinar v zlatu 26.5 miligramov. Novi zakon ne bo povzročil dviganja cen, ampak je podana z njim le dvakratna garancija za stabilizacijo dinarja.

Naša država bo zastopana na svetovni žitni konferenci. V Londonu se bodo vršila svetovna žitna posvetovanja evropskih in prekomorskih držav. ki pridelujejo žito za izvoz. Konferenco je sklicala vlada v Kanadi in bo šlo predvsem za praktično vršitev svetovne žitne trgovine. Razen Rumunije, Madžarske in Bolgarije bo prisostvovala od vzhodno evropskih držav tudi Poljska, od prekomorskih pa Kanada in Argentina. Visoki komisar za Kanado je povabil tudi našo državo k sodelovanju, ki je že odposlala svoje zastopnike v London.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Novi predsednik francoske republike. Celi svet je pričakoval z največjo napetostjo izida volitev novega predsednika francoske republike, ki so se vršile 13. majnika popoldne. Za dobo 7 let volita na Francoskem predsednika senat in parlament. Vse je bilo prepričano, da bo novi predsednik zunanji minister Briand, a je izid volitev presenetil celotno javnost. Pri prvih volitvah je že dobil predsednik francoskega senata Doumer od 11 kandidatov največ glasov, in sicer 442, med tem ko je znašala absolutna večina 449 glasov. Ker nobeden od kandidatov ni dobil zahtevane dvetretjinske večine, je bilo potrebno drugo glasovanje. Očividno je bilo, da Briand ne bo izvoljen in radi tega je tudi umaknil pri drugem glasovanju kandidaturo. Radi umika Brianda so Doumerjevi nasprotniki postavili Daumerju protikandidata v osebi bivšega notranjega ministra Marrauda. Kljub temu koraku je dobil pri drugem glasovanju Doumer 556 glasov, protikandidat senator Marraud pa 340 glasov. Za trinajstega predsednika republike je bil izvoljen senator g. Doumer. — Zunanji minister Briand je prvotno hotel podati ostavko tudi na ministrstvo, a so ga prijatelji le pregovorili, da je ostal še naprej vodja francoske zunanje politike in se je podal v tej vlogi tudi na zasedanje svetov Društva narodov v Ženevo.

Nekaj iz življenja novega francoskega predsednika. Novi predsednik francoske republike Paul Doumer se je rodil dne 22. marca 1857 v Aurillacu. Po poklicu je bil najprej tiskarski vajenec, pozneje profesor in novinar in se je potem posvetil izključno politiki. V letu 1888 je bil prvič izvoljen za poslan-

ca v departementu Aisne, ki ga je zastopal dolgo vrsto let. Od leta 1912 je bil senator za Korziko. V letu 1895 je postal prvič minister, dalje je bil guverner Indokine. Za mesto predsednika republike je kandidiral že leta 1906, a je ostal v manjšini proti Fallièresu. Med vojno je bil minister brez listnice v Painlevéjevem kabinetu v letu 1917, a po vojni je bil zopet finančni minister in sicer v dveh Briandovih vladah (1921—22 in 1925). Leta 1927 je bil izvoljen za predsednika senata in je ostal na tem mestu do svoje sedanje izvolitve za — predsednika republike.

Zborovanje Društva narodov v Ženevi je pričelo koncem minulega tedna. Kakor smo že naglasili, je tokratni dnevni red zasedanja velezanimiv in bodo zaključki odločujočega pomena za mir ter gospodarski napredek Evrope.

Gospodarski sporazum z Italijo na čelu. Pogajanja med Avstrijo, Madžarsko in Italijo za sklenitev trojnega sporazuma za oživiljenje trgovine potom medsebojnih kreditov so uspela v načelnih vprašanjih. Ta najnovejša gospodarska antanta bi naj uplivala pomirjevalno v borbi, ki je nastala in se še bo razmahnila radi avstrijsko-nemške carinske združitve med Francijo, Poljsko in Malo antanto na eni in Avstrijo ter Nemčijo na drugi strani.

Gospodarska posvetovanja balkanskih držav. Dne 27. maja se bodo vršila v Sofiji gospodarska posvetovanja, na katerih bodo zastopane te le balkanske države: Jugoslavija, Bolgarija, Albanija in Turčija.

Prečnova bolgarske vlade. Trgovinski minister Mihajlov in minister za kmetijstvo Vasiljev sta odstopila, da omogočita ustvaritev nove vladne koalicije. Njuna naslednika sta postala šefa narodno-liberalne stranke.

Usodepolni položaj delavstva na Angleškem. Brezposelnost v angleški težki industriji je dosegla tako opasno število, da je več nego polovica delavstva brez dela. Večina delodajalcev izjavlja, da ne more nadaljevati svojih obratov; delavstvo hoče izsiliti od države praktičen načrt za pobijanje brezposelnosti in radi tega stoji Angleška pred splošno stavko, v kateri bo ogroženih več milijonov delavcev.

Vlada Litve je odpoklicala svojega zastopnika pri Vatikanu in bo zdaj gotovo odgovoril tudi Vatikan z odpoklicem svojega apostolskega nuncija na Litvanskem.

V Mehiki so odkrili zopet zaroto, ki je nameravala strmoglaviti vlado. Vodja zarote je bil bivši finančni minister Lojz Cabera.

*

Socijalna okrožnica Pija XI. Sv. oče Pij XI. je izdal 17. maja ob 40 letnici v našem listu obširno obravnavane okrožnice papeža Leona XIII. encikliko o delavskem in socijalnem vprašanju.